

**ข้อเสนอแนะสำหรับการส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
ของผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร**

สมใจ เชาว์พานิช¹

อนิรุทธิ์ จันทมูล^{2*}

^{1,2*}สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

*anirutch26@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะการส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของ ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร จากการศึกษา วิเคราะห์แนวโน้มความเป็นไปได้ของการดำเนินการภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ประกอบการเทียบเคียง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่นำไปสู่การกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ ให้แก่ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษา ผู้เขียนบทความดำเนินการศึกษาแหล่งอ้างอิงที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) และใช้หลักการกำหนดอนาคตภาพของการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาได้รับการแต่งตั้งให้มีตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเป็นข้อเสนอแนะผู้เกี่ยวข้อง พบข้อมูล สภาพปัจจุบันของการดำรงตำแหน่งทางวิชาการของผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร บทบาทและแนวทางการดำเนินการ ในปัจจุบันและอนาคตของผู้เกี่ยวข้องที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบัน การอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ได้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ปัจจุบันและอนาคตสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 3 ตามมาตรา 38 ก. (2) ครู ที่ทำหน้าที่สอนระดับปริญญา และประสงค์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการหรือตำแหน่งตาม (3) อาจารย์ (4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (5) รองศาสตราจารย์ และ (6) ศาสตราจารย์ ในกฎหมายที่อ้างถึงข้างต้น ข้าราชการครู ตามมาตรา 38 ก. (2) ที่สอนระดับปริญญาที่มีความประสงค์ สามารถดำเนินการขอรับการแต่งตั้ง ได้เพียงการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ระบุแนบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3 / ว2 ลงวันที่ 7 มกราคม 2565 ในอนาคตจำเป็นต้องรอดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ เป็นกรณีพิเศษ และหรือ กรณีปกติ ที่ ก.ค.ศ. จะออกหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับผู้ประสงค์ขอแต่งตั้งต่อไป สำหรับผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญากลุ่มพนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ที่มีสถานะเทียบเคียงกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ควรได้รับการส่งเสริมการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ด้วยการผลักดันกฎหมายที่มีลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2547 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551) ซึ่งมีการระบุให้พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษาสามารถขอตำแหน่งทางวิชาการได้ และบุคลากรที่เป็นข้าราชการ นอกจากครู ในมาตรา 38 ก. (2) อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบันที่จะแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ ตามพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 25 (11) มาตรา 40 และข้อบังคับของสภาสถาบัน

คำสำคัญ : แนวทางการส่งเสริม , การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ , ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญา

¹ผู้อำนวยการสถาบัน

²ผู้อำนวยการอาชีวศึกษาบัณฑิต

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้มีหนังสือแจ้งเวียน ที่ ศธ 0206.3/ว2 ลงวันที่ 7 มกราคม 2565 เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [1] คำสำคัญในหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้คือคำว่า “เป็นกรณีพิเศษ” จึงมีข้อคำถามตามมาว่า คำถามที่ 1 “เป็นกรณีพิเศษ” คืออะไร ? และ “โดยวิธีปกติ” คืออะไร ? คำถามที่ 2 เมื่อเข้าไปอ่านหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู ตามมาตรา 38 ก. (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 [2] เท่านั้น ที่ผู้มีสิทธิขอรับการแต่งตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการข้างต้น แต่ปัจจุบันนอกจากผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูตำแหน่งครูตามมาตรา 38 ก. (2) ที่เป็นผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเอกชน ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง อาจารย์ ตามหนังสือแจ้งเวียนของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว11 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2562 เรื่องมาตรฐานตำแหน่งคณาจารย์ และมาตรฐานภาระงานทางวิชาการ ตำแหน่งคณาจารย์ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา [3] ยังมีผู้ทำหน้าที่สอนที่เป็น ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา , ผู้บริหารวิทยาลัย , พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง แล้วกลุ่มบุคคลหลังทั้งหมดดังกล่าว จะขอรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการได้หรือไม่? อย่างไร? และคำถามที่น่าสนใจลำดับสุดท้ายในบทความนี้ คือ คำถามที่ 3 ตำแหน่งทางวิชาการของผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสำคัญต่อใคร? อย่างไร ? แต่ก่อนที่จะไปหาคำตอบของข้อคำถามต่าง ๆ ควรทำความเข้าใจความหมายของตำแหน่งทางวิชาการก่อน

“ตำแหน่งทางวิชาการ”

เมื่อกล่าวถึง “ตำแหน่งทางวิชาการ” ที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะพบรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการปรากฏในพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ส่วนที่ 4 มาตรา 38 คณาจารย์ประจำซึ่งสอนชั้นปริญญาในสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้ (1) ศาสตราจารย์ (2) รองศาสตราจารย์ (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ (4) อาจารย์ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา [4] ซึ่งหมายความว่า ผู้ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งขั้นต้นคือ ตำแหน่งอาจารย์ และตำแหน่งทางวิชาการขั้นสูงสุด คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ และพบการอ้างถึง ตำแหน่งวิชาการ ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 3 ตามมาตรา 38 ก. ตำแหน่งที่มีหน้าที่เป็นผู้สอนในหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้ (1) ครูผู้ช่วย (2) ครู (3) อาจารย์ (4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (5) รองศาสตราจารย์ และ (6) ศาสตราจารย์

ตำแหน่ง อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้มีในหน่วยงานการศึกษาที่สอนระดับปริญญา ซึ่งก็หมายถึงถึง สถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเอกชนด้วย และอีกสิ่งหนึ่งที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาร่วมกัน คือ หนังสือแจ้งเวียนของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว11 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2562 เรื่องมาตรฐานตำแหน่งคณาจารย์ และมาตรฐานภาระงานทางวิชาการ ตำแหน่งคณาจารย์ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยสรุป เมื่อนำมาติดของ ก.ค.ศ. และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่มีหน้าที่เป็นผู้สอนระดับปริญญาในหน่วยงานทางการศึกษา “ตำแหน่งทางวิชาการ” คือ ตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ หรือเรียกตำแหน่งเหล่านี้ว่า ตำแหน่งคณาจารย์ นั่นเอง

รูปที่ 1 ประชุมชี้แจง ครูอาจารย์ วิทยาลัยในสังกัดสถาบันฯ เรื่อง ความก้าวหน้าการดำเนินงานการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ของสถาบันการอาชีวศึกษา

การพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ “เป็นกรณีพิเศษ” กับ “โดยวิธีปกติ”

ก่อนที่จะได้อธิบายคำตอบของการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ “เป็นกรณีพิเศษ” ขอชี้แจงคำตอบการแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ “โดยวิธีปกติ” ก่อน ดังนี้คือ เมื่อศึกษาประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 [4] นิยาม “อาจารย์ประจำ” หมายถึง เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565 ข) นิยาม “อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา สอดรับกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 [6] มาตรา 18 (ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่ (1) ศาสตราจารย์ (2) รองศาสตราจารย์ (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (4) อาจารย์ (5) ตำแหน่งอื่นตามที่ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือ ก.พ.อ. กำหนด นั่นคือตำแหน่งเริ่มต้นของตำแหน่งทางวิชาการ คือ ตำแหน่งอาจารย์ และหากผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่มีคุณสมบัติและมีความประสงค์ขอรับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นหรือตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก็ให้เป็นไปตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2560 [7] ข้อ 4 การพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ประจำ ให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอน ผลงานทางวิชาการ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ตามที่กำหนดในประกาศนี้ การพิจารณาแต่งตั้งในวรรคแรกกระทำได้ 2 วิธี คือ การแต่งตั้งโดยวิธีปกติ และการแต่งตั้งโดยวิธีพิเศษ สำหรับการการแต่งตั้งโดยวิธีปกตินั้น จะมีการพิจารณาคุณสมบัติ ผลการสอน ผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ คือ พิจารณาแต่งตั้งจากตำแหน่งอาจารย์เป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ เป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ เป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามลำดับ ส่วนการแต่งตั้งโดยวิธีพิเศษตามประกาศฉบับดังกล่าวนี้ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นก็ได้ เช่น การเสนอแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ยังไม่ครบระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือการเสนอแต่งตั้งอาจารย์ประจำ ให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์โดยที่ผู้นั้นมิได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาก่อน เป็นต้น โดยสรุป การแต่งตั้งให้ผู้ทำหน้าที่สอนชั้นปริญญา ได้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น “โดยวิธีปกติ” จะแต่งตั้งให้ผู้มีคุณสมบัติและมียศประกอบหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นตามลำดับ แต่การพิจารณาแต่งตั้ง “โดยวิธีพิเศษ” ใช้ดำเนินการกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งวิชาการที่ยังไม่ครบระยะเวลากำหนด หรือพิจารณาแต่งตั้งให้ตำแหน่งวิชาการที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้น ซึ่งมีใช้ความหมายของ คำว่า “เป็นกรณีพิเศษ” ในหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ออกหลักเกณฑ์ไว้

การพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ “เป็นกรณีพิเศษ”

การพิจารณาแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ “โดยวิธีปกติ” กับ “โดยวิธีพิเศษ” มีการให้ความหมายในประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2560 ส่วนการแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ “เป็นกรณีพิเศษ” จะขออธิบายความหมาย โดยอ้างอิงจาก หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ ก.ค.ศ. ได้ออกหลักเกณฑ์ไว้ กล่าวคือ การให้ข้าราชการครู ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนระดับปริญญาตรี ในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร และมีคุณสมบัติ มีผลการสอน มีผลงานวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ของ ก.ค.ศ. ได้รับการแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- 1) ตำแหน่งครู หรือตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ ให้เสนอขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นตำแหน่งอาจารย์
- 2) ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ให้เสนอขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
- 3) ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ให้เสนอขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นตำแหน่งรองศาสตราจารย์
- 4) ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญพิเศษ ให้เสนอขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นตำแหน่งศาสตราจารย์

จาก 1) – 4) ข้างต้น หมายถึง การให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ครู ตามมาตรา 38 ก. (2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ขอกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้งเป็นตำแหน่งทางวิชาการ หรือตำแหน่งคณาจารย์ ตามมาตรา 38 ก. (3) (4) (5) (6) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หรือกล่าวให้เข้าใจง่าย ๆ ในแบบภาษาที่ไม่เป็นทางการว่า วิธีการแต่งตั้งข้าราชการครู โดยการการสไลด์ครู เป็น คณาจารย์ หรือ การถ่ายเลือดครู เป็น คณาจารย์ ทั้งนี้ ก.ค.ศ. ได้ระบุไว้ว่าการดำเนินการ เป็นกรณีพิเศษ ให้ ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ (7 มกราคม 2565) ซึ่งหมายความว่า หากยึดตามหนังสือ หลังจากวันที่ 7 มกราคม 2567 หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการ “โดยวิธีปกติ” หรือ “โดยวิธีพิเศษ” ที่ ก.ค.ศ. ต้องออกหลักเกณฑ์และวิธีการต่อไป เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะขยายเวลาการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ “เป็นกรณีพิเศษ” ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องของอนาคตต่อไป

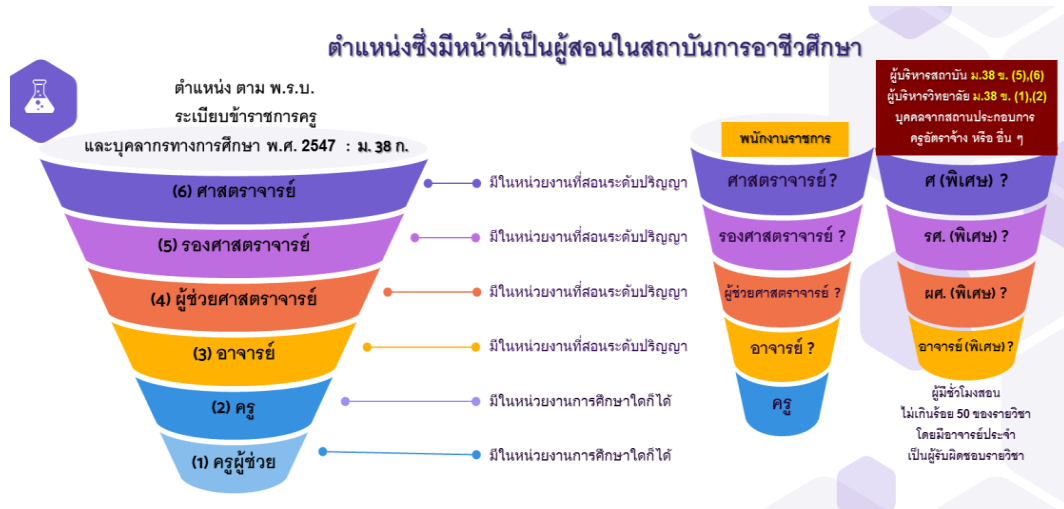

รูปที่ 2 เข้าร่วมการประชุม เรื่อง การพิจารณาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษา

ทั้งนี้งานวิจัยหรือผลงานวิชาการต้องได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์พร้อมการผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากหลายหลายสถาบันตามเอกสารแนบท้าย คำนี้ถึงจริยธรรมและและจรรยาบรรณทางวิชาการ ไม่คัดลอกข้อความเดิมของตนเองโดยไม่อ้างอิง รวมถึงอ้างอิงผลงานหรือบุคคลของแหล่งที่มาที่นำมาใช้ ผลงานต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการ ปราศจากอคติ นำเสนอตามความเป็นจริงไม่เบี่ยงเบนผลการศึกษาหรือวิจัย และผลงานการศึกษาหรือวิจัยบางเรื่องอาจต้องใช้การขอจริยธรรมในการวิจัย เนื่องจากปัจจุบันมีการให้ความสำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชนที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การศึกษาวิจัยไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มบุคคลที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา ทำให้การดำเนินงานต้องอาศัยองค์ความรู้แบบสหวิทยาการโดยการผ่านการตรวจสอบประเมินจากผู้เชี่ยวชาญเรื่องจริยธรรมในการวิจัย

ผู้ทำหน้าที่สอนระดับปริญญาที่เป็นผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา , ผู้บริหารวิทยาลัย , พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง จะขอรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการได้หรือไม่? อย่างไร?

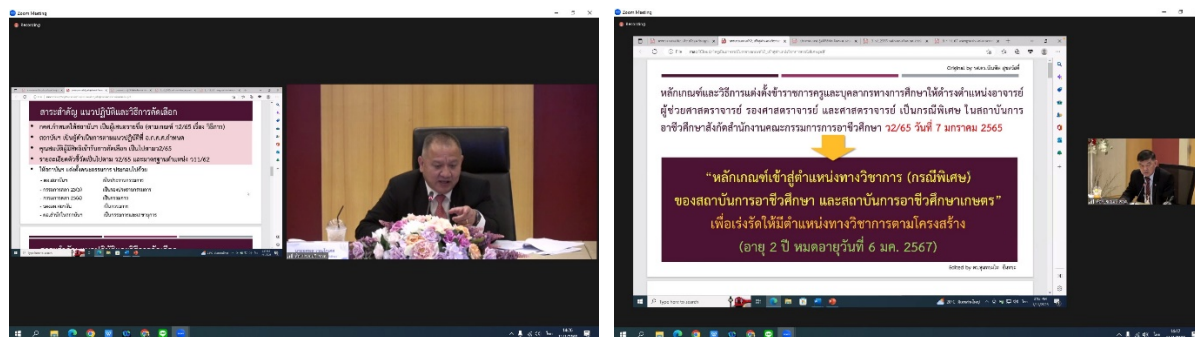
ความจริงก็ได้ระบุคำตอบไว้แล้วในย่อหน้าแรกของบทความนี้แล้ว แต่จะขอขยายความให้ทุกท่านได้ เข้าใจและเห็นภาพตาม ดังนี้

รูปที่ 3 ตำแหน่งของผู้มีหน้าที่สอนในสถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร

เมื่อมาพิจารณาเกี่ยวกับผู้ที่มีสิทธิขอรับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา คือ ข้าราชการครูตามมาตรา 38 ก. (2) ครูแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ส่วนผู้มีหน้าที่สอนระดับปริญญาที่เป็นผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการสถาบันเป็นข้าราชการครูตามมาตรา 38 ข. (5) , ผู้อำนวยการสถาบันเป็นข้าราชการครูตามมาตรา 38 ข. (6) , ผู้อำนวยการสำนักในสถาบัน เป็นข้าราชการครูตาม มาตรา 38 ค. (2) , ผู้บริหารวิทยาลัยเป็นข้าราชการครูตามมาตรา 38 ข. (1) , (2) , พนักงานราชการ รวมถึงครูอัตราจ้าง เป็นผู้ไม่มีสิทธิที่จะขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ เป็นกรณีพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.ออกและแจ้งเวียนเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565 แล้วจะมีแนวทางใดบ้างที่จะให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ มีสิทธิที่จะขอรับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อที่จะให้ผลการดำเนินการนี้สอดคล้องกับเหตุผลและความสำคัญในการขอตำแหน่งทางวิชาการต่อผู้ที่ทำหน้าที่สอนระดับปริญญา และต่อสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญา

กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีหน้าที่สอนระดับปริญญาตรี ที่ขอนำสู่ความสนใจพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นที่ว่า มีสิทธิขอตำแหน่งวิชาการได้หรือไม่ บุคคลกลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถาบัน , รองผู้อำนวยการสถาบัน ผู้บริหารวิทยาลัย (ผู้อำนวยการวิทยาลัย , รองผู้อำนวยการวิทยาลัย) และ ผู้อำนวยการสำนักในสถาบันการอาชีวศึกษา บุคคลกลุ่มที่ 2 พนักงานราชการ และบุคคลกลุ่มที่ 3 ครูอัตราจ้าง เป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช่ “ครู” ตามมาตรา 38 ก. (2) ไม่มีสิทธิที่จะขอรับการพิจารณาให้แต่งตั้งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งด้วยวิธีการ “เป็นกรณีพิเศษ” ตามที่ ก.ค.ศ. ได้ออกหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ และหากจะเทียบเคียงการขอรับการพิจารณาให้แต่งตั้งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ “โดยวิธีปกติ” หรือ “โดยวิธีพิเศษ” กับ ประกาศ ก.พ.อ. นั้นก็ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นข้าราชการครู มิใช่เป็นข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา และอีกเหตุผล พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ส่วนที่ 4 มาตรา 38 คณาจารย์ประจำซึ่งสอนชั้นปริญญาในสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ซึ่งปัจจุบัน ก.ค.ศ. ยังไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการให้แก่กลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้เลย

รูปที่ 4 ประชุมวาระสาระสำคัญ แนวทางปฏิบัติและวิธีการคัดเลือก

สรุป

ปัจจุบันและอนาคตสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๓ ตามมาตรา ๓๘ ก. (๒) ครู ที่ทำหน้าที่สอนระดับปริญญา และประสงค์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการหรือตำแหน่งตาม (๓) อาจารย์ (๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๕) รองศาสตราจารย์ และ (๖) ศาสตราจารย์ ในกฎหมายที่อ้างถึงข้างต้น สามารถดำเนินการขอรับการแต่งตั้งได้เพียง ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ระบุแนบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓ / ๖๒ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ และอนาคตจำเป็นต้องรอดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการฯ เป็นกรณีพิเศษ และหรือ กรณีปกติ ที่ ก.ค.ศ. ออกหลักเกณฑ์และวิธีการ สำหรับผู้ประสงค์ขอแต่งตั้งต่อไป สำหรับผู้ที่ทำหน้าที่สอนระดับปริญญากลุ่มพนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ที่มีสถานะเทียบเคียงกับพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ควรได้รับการส่งเสริม การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ ด้วยการผลักดันกฎหมายที่มีลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑) ซึ่งมีการระบุให้พนักงาน ในสถาบันอุดมศึกษาสามารถขอตำแหน่งทางวิชาการได้ และบุคลากรที่เป็นข้าราชการ นอกจากครู ในมาตรา ๓๘ ก. (๒) อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาสถาบันที่จะแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ (๑) มาตรา ๔๐ และข้อบังคับของสภาสถาบัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๖๕ ก), “หนังสือแจ้งเวียน ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๖๒ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ เป็นกรณีพิเศษ ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.(๒๕๖๕-ก), “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗, [Online]. <https://otepc.go.th/th/otepc09/km-otepc09/item/3003-2547.html>. (Accessed : ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕).
- [3] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.(๒๕๖๕-ข), “หนังสือแจ้งเวียนของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๓/๖๑๑ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่องมาตรฐานตำแหน่งคณาจารย์และมาตรฐานภาระงานทางวิชาการตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา”, กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (๒๕๖๕-ค), “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑, [Online]. https://otepc.go.th/images/00_YEAR2562/09_PG/act-teacher-2-2551.PDF. (Accessed : ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕).
- [5] กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๖๕ ข), “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘”, [Online]. <https://academic.payap.ac.th/pyu/uploads/userfiles/file/curriculum/Announce/Goverment/DefendBachelor2558.pdf> (Accessed : ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

- [6] กระทรวงศึกษาธิการ (2565ค), “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558” [Online]. <https://academic.payap.ac.th /pyu/ uploads/userfiles/ file/ curriculum/Announce/Goverment/DefendBachelor2558.pdf>. (Accessed : 20 มิถุนายน 2565).
- [7] สำนักกิจการวุฒิอาจารย์.(2565).ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2560 [Online]. <http://www.fpcs.chula.ac.th/?q=node/96>. (Accessed : 20 มิถุนายน 2565).